

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS 2005 M. BALANDŽIO 21 D. NUTARIMO NR. 447 „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS KELIŲ PRIEŽIŪROS IR PLĖTROS PROGRAMOS FINANSAVIMO
ĮSTATYMO ĮGYVENDINIMO“ PAKEITIMO (TAP-21-1062(3)) (TAIS NR. 21-25521(4))**

2021-11-26 Nr. NV-3017

Vilnius

1. Projekto rengėjas: Susisiekimo ministerija.

2. Projekto tikslas: įgyvendinti ES direktyvą dėl elektroninių kelių rinkliavos sistemų sąveikumo, sudarant palankesnes sąlygas tarpvalstybiniu lygmeniu keistis informacija apie kelių rinkliavų nesumokėjimo ES atvejus. Taip pat įgyvendinti Vidaus vandenų transporto kodekso nuostatas (įsigaliojo 2021 m. birželio 1 d.) dėl asmenų ir transporto priemonių įleidimo pirmumo tvarka į keltą, keliantį per Klaipėdos valstybinio jūrų uosto akvatoriją į Kuršių neriją ir iš Kuršių nerijos.

3. Dabartinė situacija:

- nustatyta, kad muitinė, policija ir Lietuvos transporto saugos administracija kontroliuoja, ar kelių naudotojai yra sumokėję kelių naudotojo mokesį.
- Direktyvos tam tikros nuostatos taikomos tik elektroninėms kelių rinkliavos sistemoms (tokios sistemos Lietuvoje šiuo metu nėra, tačiau turi būti įdiegta nuo 2023 m. sausio 1 d., pakeitus esamą kelių naudotojo mokesčio sistemą).
- AB „Smiltynės perkėla“ (Klaipėdos pusėje) veikia Valstybinės reikšmės kelių eismo informacinė sistema (tvarkoma VĮ Lietuvos automobilių kelių direkcijos), kurioje tvarkomi duomenys apie asmenis ir transporto priemones (išskyrus dviračius), patvirtinantys teisę gauti perkėlimo keltais per Klaipėdos valstybinio jūrų uosto akvatoriją į Kuršių neriją ir iš Kuršių nerijos bilieto kainos kompensaciją.

4. Projekto esmė:

- sudaryti sąlygas, nustačius kelių naudotojo mokesčių ir kelių rinkliavų nesumokėjimo atvejus, tarpvalstybiniu lygmeniu keistis transporto priemonių registracijos ir jų savininkų arba valdytojų duomenimis. Detalizuoti atskirų subjektų atliekamas funkcijas, susijusias su ES direktyvos perkėlimu ir įgyvendinimu;
- papildyti nuostatomis dėl kelių rinkliavos kontrolės (vietoj kelių naudotojo mokesčio kontrolės), kurios turi įsigalioti nuo 2023 m. sausio 1 d.;
- Susisiekimo ministerijai pavedama nustatyti bendruosius elektroninių kelių rinkliavos sistemų sąveikumo, sąveikos sudedamųjų dalių reikalavimus, sąveikos sudedamosioms dalims taikomą atitikties vertinimo tvarką ir kelių naudotojo mokesčio ir kelių rinkliavos sistemose tvarkomų duomenų apsaugos reikalavimus;
- paskirti Lietuvos transporto saugos administraciją nacionaliniu ryšių palaikymo centru, atsakingu už tarpvalstybinį keitimąsi transporto priemonių registracijos ir jų savininkų arba valdytojų duomenimis, nustačius kelių naudotojo mokesčių ir kelių rinkliavų nesumokėjimo atvejus; pavesti Lietuvos transporto saugos administracijai nustatyti tarpvalstybinio keitimosi transporto priemonių registracijos ir jų savininkų arba valdytojų duomenimis, tvarką, duomenų elementus, būtinus automatizuotai paieškai atlikti, ir šių duomenų apsaugos reikalavimus;
- Lietuvos transporto saugos administracijai pavedama tvarkyti Administracinių nusižengimų registru pateiktus duomenis apie stacionariomis ar mobiliosiomis teisės pažeidimų fiksavimo sistemomis užfiksuotus su kelių naudotojo mokesčiu ir kelių rinkliava susijusius administracinius nusižengimus;

- įpareigoti VĮ „Regitra“ sukurti reikiamas Europos transporto priemonių ir vairuotojo pažymėjimų informacinės sistemos EUCARIS programinės įrangos taikomasias programas, užtikrinti jų veikimą ir suteikti prieigas kitų Europos Sąjungos valstybių narių nacionaliniams ryšių palaikymo centrams vykdyti transporto priemonių ir jų savininkų arba valdytojų duomenų, automatizuotas paieškas Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių registre ir Transporto priemonių savininkų apskaitos informacinėje sistemoje;
- numatoma, kad dėl galimų ginčų tarp kelių rinkliavos rinkėjo ir kelių rinkliavos paslaugos teikėju (dėl jų sutartinių santykių, derybų ir kt.) gali būti tarpininkaujama (taikant alternatyvų teismui būdą) susisiekimo ministro ar jo įgaliotos institucijos ar įstaigos sudarytoje komisijoje (taikinio organe) pagal susisiekimo ministro ar jo įgaliotos institucijos ar įstaigos nustatytą darbo reglamentą;
- nustatyti, kad Valstybinės reikšmės kelių eismo informacinėje sistemoje papildomai būtų tvarkomi duomenys apie asmenis ir transporto priemones (išskyrus dviračius), patvirtinantys teisę patekti pirmumo tvarka į keltą, vadovaujantis Vidaus vandenų transporto kodekso nuostatomis.

5. Derinimas:

- derinta su Vidaus reikalų, Teisingumo, Ekonomikos ir inovacijų ministerijomis, Nacionaliniu akreditacijos biuru, Lietuvos transporto saugos administracija, Muitinės departamentu, Policijos departamentu, VĮ „Regitra“, VĮ Lietuvos automobilių kelių direkcija, AB „Smiltynės perkėla“;
- projektas svarstytas 2021 m. rugsėjo 14 d. tarpinstituciniame pasitarime. Patikslintas įvertinus Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės ir Teisingumo ministerijos pastabas, darbo tvarka suderintas su suinteresuotomis institucijomis, pateikusiomis dėl jo pastabų ir pasiūlymų tarpinstitucinio pasitarimo metu, taip pat su Lietuvos transporto saugos administracija ir Muitinės departamentu prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos.
- Projektas papildomai svarstytas tarpinstituciniame pasitarime (2021-11-23 d.), teikiamas patikslintas Projektas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės antrinėje išvadoje teiktas pastabas.
- Po svarstymo tarpinstituciniame pasitarime gautas Konkurencijos tarybos raštas, kuriame nurodoma, kad Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatyme numatytais atvejais perkėlimo keltais bilieto kainos kompensacija galėtų pasinaudoti ūkinę veiklą vykdančys subjektai, todėl siūlo užtikrinti, kad perkėlimo keltais bilieto kainos kompensacijos būtų teikiamos laikantis Europos Sąjungos valstybės pagalbos taisyklių.

6. Atitiktis Vyriausybės programai: atitinka Vyriausybės programos nuostatą „*Parengti ir priimti Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo ir kitų susijusių teisės aktų pakeitimo projektus bei tam reikalingas technines ir organizacines priemones elektroninei kelių naudotojo rinkliavos sistemai, pagrįstai principu „naudotojas / teršėjas moka“, 2023 m. įdiegti“.*

7. Dalykinio vertinimo išvada: Projektas svarstytinas Vyriausybės posėdyje, o dėl Konkurencijos tarybos papildomai pateiktos nuomonės - pakartotinai tarpinstituciniame pasitarime. Atsižvelgiant į Konkurencijos tarybos siūlymą, galima būtų tarpinstitucinio pasitarimo protokole įrašyti pasiūlymą Susisiekimo ministerijai tai įvertinti ir prirėikus pateikti Vyriausybei Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo pakeitimo projektą.

Patarėjas

Arvydas Nevas, tel. +37070663787, el. p. arvydas.nevas@lr.lt

